

Oznámenie úradu o neurčení podniku s povinnosťou účtovania osobitných cien podľa § 97 ods. 2

č.: 19099/OREK/2023-48908

Bratislava 30.11.2023

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „úrad“) dňa 24.7.2023 zverejnil na konzultačnom mieste na svojom webom sídle podľa § 17 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) návrh zámeru o neurčení poskytovateľa s povinnosťou účtovania osobitných cien podľa § 97 ods.2 zákona o elektronických komunikáciách. Lehota na vyjadrenie uplynula dotknutým osobám dňa 30.8.2023. Pripomienky dotknutých strán a vysporiadanie sa úradu s pripomienkami sú dostupné na konzultačnom mieste. Keďže žiadna z doručených pripomienok nebola úradom akceptovaná, úrad ako výsledok konzultácií zverejňuje pôvodné znenie zámeru v plnom rozsahu.

Úrad ako príslušný správny orgán podľa § 4 ods. 5 písm. h) bod 1. zákona o elektronických komunikáciách plní úlohy súvisiace so zabezpečením poskytovania univerzálnej služby vrátane určenia rozsahu univerzálnej služby. So zabezpečením poskytovania univerzálnej služby súvisí aj poskytovanie cenovo prijateľnej univerzálnej služby podľa § 97 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách:

„(1) Úrad sleduje vývoj a úroveň cien služieb patriacich do predmetu povinností univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 a 3, najmä s ohľadom na vývoj spotrebiteľských cien a vývoj výšky priemernej mzdy v národnom hospodárstve.

(2) Ak úrad zistí, že ceny služieb podľa § 96 ods. 2 predstavujú pre spotrebiteľa s nízkymi príjmami¹ alebo spotrebiteľa s osobitnými sociálnymi potrebami² prekážku pre využívanie týchto služieb, vydá na základe výsledku verejných konzultácií rozhodnutie podľa § 72 ods. 1, ktorým určí maximálnu cenu týchto služieb pre spotrebiteľov s nízkymi príjmami a pre spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami tak, že maximálna cena sa bude líšiť od cien poskytovaných podľa obvyklých

¹ zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

² § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

obchodných podmienok (ďalej len „osobitná cena“). Rozhodnutie musí byť odôvodnené a zverejňuje sa vo vestníku.

(3) Podnik poskytujúci služby podľa § 96 ods. 2, ktorému úrad rozhodnutím uložil povinnosť účtovať spotrebiteľom osobitné ceny (ďalej len „podnik účtujúci osobitné ceny“) je povinný poskytovať tieto služby a účtovať osobitné ceny len osobe, ktorá preukáže, že je spotrebiteľom s nízkymi príjmami alebo osobitnými sociálnymi potrebami za ceny, ktoré sú v súlade s rozhodnutím úradu podľa odseku 2.

(4) Podnik účtujúci osobitné ceny je povinný uzavrieť zmluvu o poskytovaní služieb so spotrebiteľom s nízkymi príjmami alebo osobitnými sociálnymi potrebami na jeho žiadosť. Spotrebiteľ s nízkymi príjmami alebo osobitnými sociálnymi potrebami, ktorý uzatvoril zmluvu o poskytovaní služieb s podnikom účtujúcim osobitné ceny, je povinný informovať tento podnik o všetkých skutočnostiach, ktoré majú vplyv na podmienky účtovania a poskytovania osobitných cien.

(5) Podnik, ktorý je povinný uzavrieť zmluvu o poskytovaní služieb so spotrebiteľom s nízkymi príjmami alebo osobitnými potrebami podľa odseku 4, má právo poskytovať služby spotrebiteľom s nízkymi príjmami alebo osobitnými potrebami formou predplatenia využívania týchto služieb.

(6) Podnik, ktorý je povinný uzavrieť zmluvu o poskytovaní služieb so spotrebiteľom s nízkymi príjmami alebo osobitnými sociálnymi potrebami podľa odseku 4, je povinný zabezpečiť, aby číslo z národného číslovacieho plánu, ktoré je spojené s poskytovaním služby, bolo dostupné spotrebiteľovi s nízkymi príjmami alebo osobitnými sociálnymi potrebami počas celej dĺžky trvania zmluvy.

(7) Podnik účtujúci osobitné ceny je povinný

a) informovať úrad o podmienkach poskytovania služieb s povinnosťou poskytovania osobitných cien najmenej 30 dní pred začiatkom ich poskytovania a pri zmene podmienok poskytovania osobitných cien najmenej 15 dní pred uskutočnením tejto zmeny,

b) zabezpečiť, aby podmienky podľa písmena a) boli verejne dostupné,

c) uplatňovať podmienky podľa písmena a) v súlade so zásadou nediskriminácie a transparentnosti.

(8) Na určenie podniku, ktorému úrad uloží povinnosť účtovať osobitné ceny, sa primerane použijú ustanovenia § 98. Úrad pri určení podniku postupuje tak, aby minimalizoval negatívny vplyv na hospodársku súťaž.

(9) V rozhodnutí, ktorým úrad uloží povinnosť účtovať osobitné ceny, úrad uvedie podrobnosti o plnení povinnosti a lehotu na jej plnenie.“

Zisťovaniu potreby uloženia povinnosti účtovania osobitných cien podľa § 97 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách predchádzal proces zisťovania, či služby, ktoré sú predmetom univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, je možné zabezpečiť na základe bežných obchodných podmienok a za prijateľnú cenu. Na základe tohto zisťovania úrad v zmysle § 98 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách oznámil dňa 24.7.2023 zámer neurčiť podnik na poskytovanie univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách (ďalej len „zámer o neurčení podniku na poskytovanie

US“). Úrad považuje univerzálnu službu podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách za všeobecne geograficky dostupnú a cenovo prijateľnú pre všetkých spotrebiteľov na celom území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“).

Bez ohľadu na oznámenie úradu o neurčení podniku s povinnosťou poskytovania US, úrad počas obdobia január až jún 2023 zisťoval, či ceny služieb patriacich do povinností univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách nepredstavujú pre spotrebiteľa s nízkymi príjmami, alebo spotrebiteľa s osobitnými sociálnymi potrebami, prekážku pre využívanie týchto služieb. Úrad v zmysle ustanovenia § 97 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách skúmal, či prekážku k využívaniu služieb môžu predstavovať ceny samotných služieb, t. j. neskúmal, či prekážku vo využívaní služieb môžu predstavovať ceny koncových zariadení.

Na základe zisťovania **úrad oznamuje, že neurčuje podnik s povinnosťou účtovania osobitných cien podľa § 97 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách.**

Podľa § 131 ods. 9 zákona o elektronických komunikáciách sa poskytovateľ univerzálnej služby, ktorý bol určený na poskytovanie univerzálnej služby do dňa účinnosti tohto zákona, považuje za poskytovateľa univerzálnej služby podľa tohto zákona. Výsledky preskúmania, či trvajú dôvody, na základe ktorých úrad rozhodnutím č. 3125/OTR/2012 určil spoločnosť ST za poskytovateľa univerzálnej služby a uložil jej povinnosti podľa § 50 ods. 2 písm. f) a § 50 ods. 4 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách č. 351/2011 Z. z. a či je potrebné určiť podnik na poskytovanie univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách úrad oznámi v samostatnom zámere, ktorý zverejní na konzultačnom mieste.

Odôvodnenie

Úrad ako národný regulátor pre odvetvie elektronických komunikácií podľa § 4 ods. 5 písm. h) bod 1. zákona o elektronických komunikáciách „plní úlohy súvisiace so zabezpečením poskytovania univerzálnej služby vrátane určenia rozsahu univerzálnej služby“. So zabezpečením poskytovania univerzálnej služby súvisí aj poskytovanie cenovo prijateľnej univerzálnej služby a určenie podniku s povinnosťou účtovania osobitných cien podľa § 97 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad na základe tejto právomoci analyzoval vývoj a úroveň cien služieb patriacich do predmetu povinností univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách a zisťoval, či ceny týchto služieb predstavujú pre spotrebiteľa s nízkymi príjmami alebo spotrebiteľa s osobitnými sociálnymi potrebami prekážku pre využívanie týchto služieb.

Podľa § 96 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách: *„Predmetom univerzálnej služby je:*

- a) *zabezpečenie pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení; toto pripojenie musí umožniť využívanie hlasovej komunikačnej služby a služby primeraného*

širokopásmového prístupu k internetu, pričom na žiadosť spotrebiteľa sa môže pripojenie poskytnúť iba na využívanie hlasovej komunikačnej služby,

- b) poskytovanie hlasovej komunikačnej služby a služby primeraného širokopásmového prístupu k internetu prostredníctvom pripojenia podľa písmena a),*
- c) vytvorenie takých podmienok pre spotrebiteľov so zdravotným postihnutím, ktoré týmto spotrebiteľom zabezpečia rovnakú dostupnosť služieb podľa písmen a) a b), akú majú ostatní spotrebiteľia; vytvorením podmienok podľa časti vety pred bodkočiarkou je najmä zabezpečenie dostupnosti vhodných koncových zariadení, špeciálnych zariadení a špeciálnych služieb na zabezpečenie rovnocennej dostupnosti, v prípade potreby vrátane úplných konverzačných služieb alebo konverzných služieb za prijateľnú cenu“.*

Úrad pri zisťovaní cenovej prijateľnosti univerzálnej služby pre spotrebiteľov s nízkymi príjmami alebo spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami vychádzal zo zisťovania všeobecnej dostupnosti univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, ktoré zverejnil dňa 24.7.2023 v zámere o neurčení podniku na poskytovanie US a neskôr potvrdil v samostatnom oznámení o neuložení povinností poskytovania univerzálnej služby.

Úrad pri hodnotení cenovo prijateľnej univerzálnej služby podľa § 97 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách vychádzal z verejne dostupných informácií zverejnených na webových sídlach jednotlivých podnikov, z oficiálnych cenníkov, z údajov Štatistického úradu SR (ďalej len „ŠÚ SR“) a z údajov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“).

V rámci vlastného posúdenia sa úrad zamerlal najmä na overenie skutočnosti či služby, ktoré sú predmetom univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, resp. služby, ktoré sú s týmito službami zameniteľné (z hľadiska potrieb spotrebiteľa s ohľadom na cenu, kvalitu a parametre služby), sú cenovo prijateľné, t. j. ich ceny nepredstavujú pre spotrebiteľa s nízkymi príjmami alebo spotrebiteľa s osobitnými sociálnymi potrebami prekážku pre využívanie týchto služieb.

V zmysle § 97 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách sa za spotrebiteľov s nízkymi príjmami považujú osoby s príjmom na úrovni životného minima³. Podľa § 97 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách sa za spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami považujú osoby s ťažkým zdravotným postihnutím⁴.

Pre posúdenie cenovej dostupnosti univerzálnej služby pre spotrebiteľov s nízkymi príjmami alebo spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami úrad vykonal zisťovanie, či ich disponibilné príjmy postačujú na využívanie služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách v porovnateľnej miere, v akej

³ poznámka č. 113 k § 97 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách, s odkazom na zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime

⁴ § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

umožňujú príjmy spotrebiteľa v priemernej domácnosti v SR v posudzovanom období využívanie elektronických komunikačných služieb.

Služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách sú, v zmysle ich zákonnej definície, poskytované v pevnom umiestnení. Takýmto umiestnením je v prípade spotrebiteľov typicky miesto ich pobytu, resp. miesto domácnosti, v ktorej spotrebiteľia žijú. Aj v zmysle smernice EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií sa povinnosť poskytovať univerzálnu službu podporujúcu dostupnosť služby primeraného širokopásmového prístupu k internetu viaže na miesto pobytu alebo bydlisko koncového používateľa⁵. Priemerný počet členov domácnosti v SR za rok 2021 predstavoval hodnotu 2,94⁶, pričom sa tento údaj počas predchádzajúcich rokov zásadne nemenil. Úrad preto pri svojom zisťovaní uplatnil predpoklad, že využívanie služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách je v rámci jednej domácnosti spoločne zdieľané jej členmi. Úrad preto zvolil ako kľúčový parameter posúdenia cenovej dostupnosti univerzálnej služby pre spotrebiteľov s nízkymi príjmami alebo spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami disponibilné príjmy domácnosti.

Úrad posudzoval cenovú dostupnosť služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre skupinu spotrebiteľov s nízkymi príjmami a skupinu spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami na základe dvoch samostatných metodických postupov. Dôvodom voľby uvedeného metodického postupu je skutočnosť, že na základe zistenia úradu sa disponibilné príjmy týchto dvoch skupín spotrebiteľov, resp. ich domácností líšia.

Spoločným krokom v procese zisťovania cenovej dostupnosti služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre domácnosti spotrebiteľov s nízkymi príjmami a domácnosti spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami, ktorý úrad ako prvý realizoval, bolo vykonanie nasledovných cenových prieskumov a zisťovania:

1. cenový prieskum hlasových komunikačných služieb poskytovaných prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení,
2. cenový prieskum služieb primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaného prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení,
3. cenový prieskum hlasových komunikačných služieb a služieb primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaných prostredníctvom mobilnej siete, a posúdenie vplyvu substitúcie komunikačných služieb poskytovaných prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení komunikačnými službami poskytovanými prostredníctvom mobilných sietí,

⁵ Zdroj: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1972&from=NL>

⁶ Zdroj: ŠÚ SR 2023, dostupné na:

https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/ps2026qs/v_ps2026qs_00_00_00_sk

4. zistenie podielu výdavkov súkromných domácností v SR na elektronické komunikačné služby na disponibilných príjmoch všetkých domácností v SR.

Vzhľadom na skutočnosť, že rovnaký postup úrad realizoval aj pri posúdení všeobecnej dostupnosti univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách a časovú blízkosť tohto postupu⁷ s časom zisťovania cenovej dostupnosti univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre domácnosti spotrebiteľov s nízkymi príjmami a domácnosti spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami, úrad prevzal výsledky vyššie uvedených cenových prieskumov a zisťovaní zo zámeru o neurčení podniku na poskytovanie US.

Pre zisťovanie cenovej dostupnosti služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre domácnosti spotrebiteľov s nízkymi príjmami úrad určil nasledovný metodický postup zisťovania:

- A. zistenie, resp. výpočet ekvivalentného životného minima domácnosti v SR vid' str.10 (t. j. normovaného disponibilného príjmu domácností spotrebiteľov s nízkymi príjmami),
- B. zistenie podielu ceny služieb z cenových prieskumov, ktoré pri najnižšej cene spĺňajú (alebo dokonca preyšujú) požiadavky na služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách na ekvivalentnom životnom minime vypočítanom v bode A,
- C. určenie, či ceny služieb z cenových prieskumov, ktoré pri najnižšej cene spĺňajú (alebo dokonca preyšujú) požiadavky na služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, predstavujú pre domácnosti spotrebiteľov s nízkymi príjmami porovnateľnú finančnú záťaž ako je to v prípade využívania komunikačných služieb všetkými domácnosťami v SR,
- D. vyvodenie záveru, či sú ceny služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách prekážkou ich využívania zo strany domácností spotrebiteľov s nízkymi príjmami.

Pre zisťovanie cenovej dostupnosti služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre domácnosti spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami úrad určil nasledovný metodický postup zisťovania:

- I. zistenie disponibilného príjmu domácností spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami,
- II. zistenie podielu ceny služieb z cenových prieskumov, ktoré pri najnižšej cene spĺňajú (alebo dokonca preyšujú) požiadavky na služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách na disponibilnom príjme domácností s osobitnými sociálnymi potrebami,
- III. určenie, či ceny služieb z cenových prieskumov, ktoré pri najnižšej cene spĺňajú (alebo dokonca preyšujú) požiadavky na univerzálnu službu podľa § 96 ods. 2

⁷ Úrad realizoval zisťovanie v mesiaci január až jún 2023

písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, predstavujú pre domácnosti spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami porovnateľnú finančnú záťaž, ako je to v prípade využívania komunikačných služieb všetkými domácnosťami v SR,

- IV. vyvodenie záveru, či sú ceny služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách prekážkou ich využívania zo strany domácností spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami.

Poznámky k vyššie uvedeným metodickým postupom:

- a) Výšku disponibilných príjmov všetkých domácností v SR použitých v bode 4 vyššie uvedeného metodického postupu úrad zistil z údajov ŠÚ SR k 31.12.2022⁸.
- b) Výpočet ekvivalentného životného minima platného do 30.6.2023 uvedeného v bode a) vyššie úrad realizoval s využitím údajov MPSVR SR⁹ a údajov o skladbe členov domácnosti od ŠÚ SR za rok 2022¹⁰.
- c) Výšku disponibilných príjmov domácností spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami zistil z publikácie MPSVR SR *Vybrané indikátory sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím*¹¹.

Zhrnutie výsledkov a analýz podľa bodov 1 až 4 cenového prieskumu služieb

K bodu 1 cenového prieskumu služieb

Pri zisťovaní, či ceny služieb, ktoré sú predmetom univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách predstavujú pre spotrebiteľa s nízkymi príjmami alebo spotrebiteľa s osobitnými sociálnymi potrebami prekážku pre využívanie týchto služieb, je pre účely posúdenia cenovej bariéry potrebné vychádzať z vykonaného prieskumu a vyhodnotenia cenovej dostupnosti služieb v oznámení o neurčení podniku na poskytovanie US.

V súvislosti s poskytovaním hlasovej komunikačnej služby poskytovanej prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení úrad konštatoval vo svojom oznámení o neurčení podniku na poskytovanie US, že táto služba je dostupná za prijateľné ceny na celom území SR, a to z nasledujúcich dôvodov:

⁸ Údaje ŠÚ SR; zdroj:

https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/vbd_sk_win2/ps3803rr/v_ps3803rr_00_00_00_sk

⁹ Zdroj: MPSV SR; <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/hmotna-nudza/zivotne-minimum/>

¹⁰ Zdroj: ŠÚ SR;

https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/ps2026qs/v_ps2026qs_00_00_00_sk

¹¹ Vid':

https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/living/disabled/!ut/p/z0/04_Sj9CpYkssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziw3wCLJycDB0NLDw8XA0cA0wDgky9Ao3cA030C71dFQGjl-qd/

Na trhu sú dostupné tieto hlasové služby poskytované prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení:

- a. Služba spoločnosti Orange Slovensko, a. s., Domáca linka Komfort, s mesačnou cenou 10 EUR s DPH pri 24-mesačnej viazanosti (13 EUR s DPH bez viazanosti). Zriadenie prípojky (prístupu) a aktivácia volacieho programu sú v prípade 24-mesačnej viazanosti spoplatnené 0 EUR s DPH (samo-inštalácia) a bez viazanosti 10 EUR s DPH (samo-inštalácia).
- b. Služba spoločnosti ST, a. s., Pevná linka M, s mesačnou cenou 10,90 EUR s DPH pri 24-mesačnej viazanosti (15 EUR s DPH bez viazanosti). Zriadenie prípojky (prístupu) a aktivácia volacieho programu sú spoplatnené v prípade 24-mesačnej viazanosti 1 EUR s DPH (samo inštalácia) a bez viazanosti 100 EUR s DPH (samo inštalácia) alebo 130 EUR s DPH (inštalácia technikom).

Úrad posúdil aj cenu volaní po prekročení objemu zahrnutých minút. V prípade služby Domáca linka Komfort úrad zistil cenu za minútu hovoru do sietí v SR vo výške 0,10 EUR s DPH. V prípade služby Pevná linka M zistil úrad cenu za minútu hovoru do sietí v SR vo výške 0,13 EUR s DPH.

K bodu 2 cenového prieskumu služieb

Všeobecnú prijateľnosť cien služieb primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaného prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení, ktoré sú predmetom univerzálnej služby, úrad posudzoval rovnakou metodikou ako v prípade hlasovej komunikačnej služby poskytovanej prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení. Úrad konštatoval vo svojom oznámení o neurčení podniku na poskytovanie US, že táto služba je dostupná za prijateľné ceny na celom území SR.

Úrad pri posudzovaní prijateľnosti cien v januári 2023 porovnal ponuky služieb spĺňajúcich definíciu univerzálnej služby zverejnené poskytovateľmi služieb na webových sídlach jednotlivých podnikov poskytujúcich službu primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaného prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení. Celkovo zhodnotil 176 cenových ponúk rôznych podnikov v rámci jednotlivých krajov.

Úrad pri hodnotení prijateľnosti cien primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaného prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení zohľadnil parametre stanovené vyhláškou č. 474/2022 Z. z., ktorou sa stanovuje minimálna rýchlosť prenosu dát v oboch smeroch (ďalej len „vyhláška č. 474/2022“), t. j. hodnotil len cenu služby, ktorá spĺňa uvedené kritériá.

Priemerná mesačná cena služieb primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaného prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom

umiestnení zistená úradom v rámci prieskumu realizovanom v januári 2023, ktoré spĺňajú (alebo prekračujú) parametre rýchlosti definované pre univerzálnu službu, sa pohybovala v rozpätí od 10,91 EUR s DPH v Žilinskom kraji do 14,23 EUR s DPH v Bratislavskom kraji.

Celoslovenský priemer dosiahol 12,41 EUR s DPH. Maximálna zistená mesačná cena bola na úrovni 23,40 EUR s DPH mesačne a minimálna zistená cena bola na úrovni 5 EUR s DPH mesačne. Úrad v rámci porovnania použil ceny produktov s viazanosťou 24 mesiacov, nakoľko sa jedná o najčastejšie volený variant zmluvného vzťahu garantujúci najvýhodnejšiu cenu poskytovanej služby určenej pre koncového zákazníka. Tieto ceny predstavujú zároveň reálne platby uhradené spotrebiteľmi. Z tohto dôvodu sú aj lepšie porovnateľné s disponibilnými príjmami spotrebiteľov.

Zistená cena za zariadenie pripojenia poskytovaného v pevnom umiestnení sa pohybovala v rozpätí 0 EUR až po cenu 120 EUR s DPH, pričom priemerná zistená cena dosiahla sumu 28,45 EUR s DPH. V prípade aplikácie viazanosti služby na dlhšie časové obdobie bola cena zariadenia služby minimalizovaná, spravidla na úrovni 1 EUR s DPH.

K bodu 3 cenového prieskumu služieb

Vzhľadom na úradom identifikovanú vysokú mieru substitúcie hlasovej komunikačnej služby poskytovanej prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení hlasovou komunikačnou službou poskytovanou prostredníctvom mobilných sietí, preskúmal úrad aj ceny týchto služieb. Prieskum úrad realizoval v prvom polroku 2023 a dospel k záveru, že aj tieto služby sú cenovo prijateľné. Na trhu sú všeobecne dostupné tieto hlasové a dátové služby poskytované prostredníctvom mobilných sietí:

- a) Predplatený balík Malá Radosť so 100 jednotkami minút 2 GB dát na 30 dní za cenu 5 EUR vrátane DPH¹²; a
- b) Predplatený balík 4ka Sloboda 100 so 100 jednotkami minút a 2 GB dát na 30 dní za cenu 6 EUR vrátane DPH¹³.

Pravidelná mesačná platba za vyššie uvedené služby je o viac ako 50 % nižšia ako v prípade úradom identifikovaných hlasových služieb poskytovaných prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení, ktoré sú všeobecne dostupné. Ceny volaní nad rámec jednotiek zahrnutých vo vyššie uvedených programoch začínajú od 0,05 EUR vrátane DPH za minútu hovoru, teda aj táto cena je o viac ako 50 % nižšia. Cena za zariadenie služby (aktiváciu) pri uvedených službách je 0 EUR s DPH bez viazanosti. Využívanie hlasových komunikačných služieb poskytovaných prostredníctvom mobilných sietí je pre spotrebiteľov cenovo

¹² <https://www.radost.digital/>

¹³ <https://www.4ka.sk/cenniky-a-dokumenty#cenniky>

výhodnejšie, ako využívanie hlasových služieb poskytovaných prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení.

Úrad pri prieskume trhu zohľadnil aj cenu služby primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaného prostredníctvom mobilnej siete. Úradom identifikovaná najnižšia cena dátovo neobmedzenej služby s názvom Dátová Radosť v ponuke spoločnosti O2 Slovakia je poskytovaná za 15 EUR s DPH¹⁴ mesačne.

K bodu 4 zisteniu podielu výdavkov

Úrad preskúmal aj podiel výdavkov súkromných domácností v SR, ktoré tieto domácnosti vynaložili na služby elektronických komunikácií (telefónne a faxové služby). Podľa ŠÚ SR dosiahli v roku 2021 výdavky na služby elektronických komunikácií všetkých domácností v SR¹⁵ výšku 19 EUR na osobu a mesiac. Priemerný počet členov domácnosti dosiahol podľa ŠÚ SR v roku 2021 hodnotu 2,94 osôb/domácnosť¹⁶. Na základe uvedených údajov úrad vypočítal priemerné výdavky na služby elektronických komunikácií domácností v SR na 55,86 EUR na domácnosť mesačne.

Úrad porovnal vyššie uvedené výdavky domácností s disponibilnými príjmami domácností v SR¹⁷ (disponibilný priemerný príjem domácnosti za rok 2021 bol vo výške 1377 EUR). Ich podiel predstavuje **4,05 % z priemerných disponibilných príjmov domácností v SR za rok 2021. V priemere teda súkromné domácnosti v SR vynaložili 4,05 % svojich disponibilných príjmov na elektronické komunikačné služby.** Výška percentuálneho podielu výdavkov domácností vynaložených na tieto služby sa štatisticky stabilne nemení. V priemere za roky 2010 až 2020 vynaložili súkromné domácnosti v SR na elektronické komunikačné služby 4,17 % svojich disponibilných príjmov. Z daného predpokladu je preto možné vyvodiť záver, že domácnosti vynakladajú percentuálne porovnateľné výdavky spojených so službami v oblasti elektronických komunikácií, ktoré priamo korelujú s výškou ich príjmov a teda čím vyššie príjmy domácnosti, tým kvalitnejšie a drahšie služby si domácnosti objednávajú.

Účelom tohto prieskumu, nie je sledovať cenovú dostupnosť všetkých na trhu dostupných služieb, ale len tých služieb, ktoré v miere definovanej zákonom pokrývajú potreby definované pre univerzálnu službu v § 96 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách.

¹⁴ služba Dátová radosť (balík na 30 dní) od poskytovateľa O2 Slovakia, s. r. o., spoločnosť tiež poskytuje službu Modrý O2 internet na doma s mesačnou cenou 17EUR s DPH

¹⁵ ŠÚ SR; zdroj:

https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/ps2005rs/v_ps2005rs_00_00_00_sk

¹⁶ Zdroj: ŠÚ SR 2023, dostupné na:

https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/ps2026qs/v_ps2026qs_00_00_00_sk

¹⁷ Údaje ŠÚ SR 2023; zdroj:

https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/vbd_sk_win2/ps3803rr/v_ps3803rr_00_00_00_sk

Zhrnutie výsledkov zisťovania cenovej dostupnosti služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre domácnosti spotrebiteľov s nízkymi príjmami podľa bodov A až D metodického postupu

Ekvivalentné životné minimum metodicky slúži ako ukazovateľ, voči ktorému je posudzovaná cenová dostupnosť služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre spotrebiteľov s nízkymi príjmami. Výšku ekvivalentného životného minima úrad vypočítal ako súčet životného minima pripadajúceho na členov priemernej slovenskej domácnosti.

Úrad vypočítal ekvivalentné životné minimum na základe údajov MPSVR SR a ŠÚ SR. Výška životného minima je určená pre obdobie od 1.7.2022 nasledovne¹⁸:

- 234,42 EUR mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu,
- 163,53 EUR mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
- 107,03 EUR mesačne, ak ide o nezaopatrené dieťa alebo zaopatrené neplnoleté dieťa.

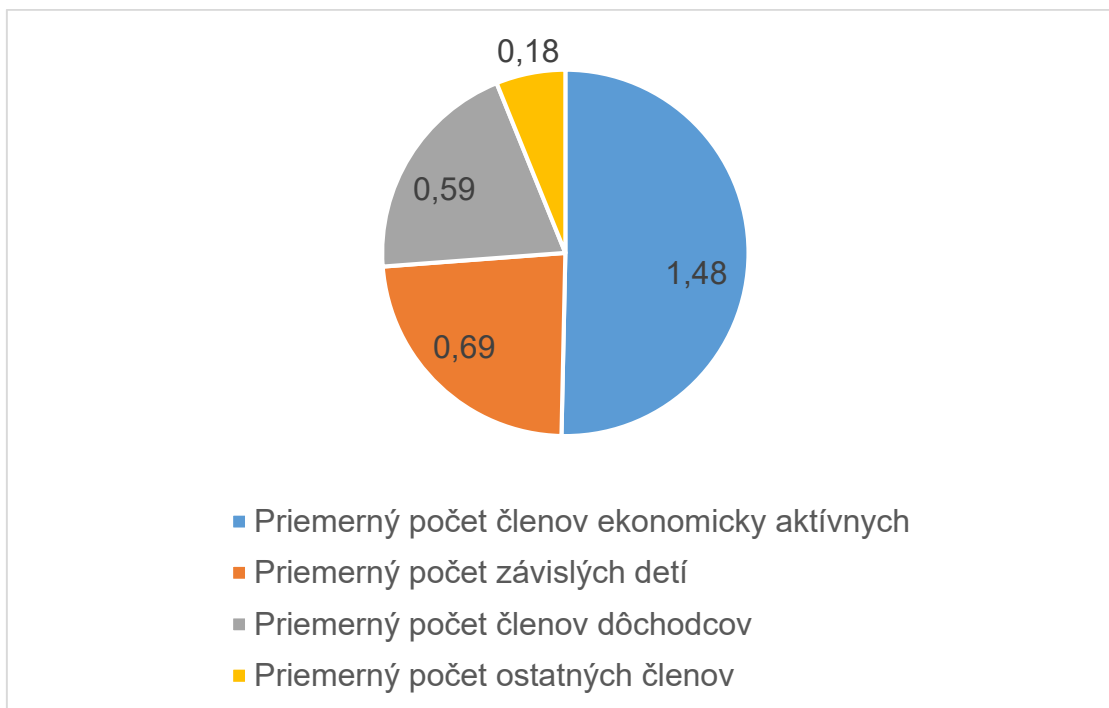
Pre výpočet ekvivalentného životného minima úrad použil údaje ŠÚ SR o priemernom počte členov domácnosti za 1. kvartál 2022¹⁹ a metodiku MPSVR SR pre výpočet životného minima na rodinu²⁰. Detailné rozdelenie členov priemernej rodiny v SR prezentuje Graf 1 nižšie. Z uvedených údajov vyplýva, že priemerná slovenská domácnosť pozostáva z 2,25 dospelých osôb a 0,69 nezaopatreného dieťaťa. Ekvivalentné životné minimum úrad vypočítal nasledovne:

$$\begin{aligned} &234,42 \text{ € mesačne} \times 1 \text{ dospelá osoba} + 163,53 \text{ € mesačne} \times 1,25 \text{ dospelých} \\ &\text{osôb} + 107,03 \text{ € mesačne} \times 0,69 \text{ nezaopatreného dieťaťa} \\ &= \\ &\underline{\underline{512,68 \text{ € mesačne}}} \end{aligned}$$

¹⁸ Zdroj: MPSV SR; <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/hmotna-nudza/zivotne-minimum/>

¹⁹ Zdroj: ŠÚ SR; https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/VBD_SLOVSTAT/ps2026qs/v_ps2026qs_00_00_00_sk

²⁰ Vid' : <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/hmotna-nudza/zivotne-minimum/>

Graf 1: Priemerný počet členov domácnosti v SR za 1. kvartál 2022
Zdroj: ŠÚ SR, 2023

Pre zistenie cenovej dostupnosti služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre domácnosti spotrebiteľov s nízkymi príjmami úrad zistené ceny hlasovej komunikačnej služby a služby primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaných prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení v bodoch 1 až 3 vyššie uvedeného metodického postupu porovnal s vypočítaným ekvivalentným životným minimom:

- zistená najnižšia cena hlasovej komunikačnej služby poskytovanej prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení bola 10 EUR s DPH mesačne (služba spoločnosti Orange Slovensko, a. s., Domáca linka Komfort),
- priemerná zistená mesačná cena služieb primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaného prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení bola 12,41 EUR s DPH mesačne,
- cena spolu za obe služby: 22,41 EUR s DPH mesačne.

Pri jej porovnaní s úradom vypočítaným ekvivalentným životným minimom vo výške 512,68 EUR mesačne úrad dospel k nasledovnému podielu:

$$\begin{aligned} &22,41 \text{ €} / 512,68 \text{ €} \\ &= \\ &\underline{4,37 \%} \end{aligned}$$

V prípade použitia substitútu hlasovej komunikačnej služby poskytovanej prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení, t. j. mobilnej hlasovej komunikačnej služby (5 EUR s DPH mesačne, t. j. spolu za obe služby 17,41 EUR s DPH mesačne), je vypočítaný podiel nasledovný:

$$\begin{aligned} & 17,41 \text{ €} / 512,68 \text{ €} \\ & = \\ & \underline{3,40 \%} \end{aligned}$$

Z výpočtov uvedených vyššie vyplýva, že domácnostiam spotrebiteľov s nízkymi príjmami je umožnené využívať cenovo dostupné služby, ktoré pri najnižšej cene spĺňajú (alebo prevyšujú) požiadavky na služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách v pomere k ich disponibilným príjmom približne rovnako, ako všetkým domácnostiam v SR:

- predpokladaný podiel výdavkov na hlasovú komunikačnú službu a primeraný širokopásmový prístup k internetu poskytovaných prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení na disponibilných príjmoch domácností s nízkymi príjmami bol 3,40 % až 4,37 %,
- podiel výdavkov na elektronické komunikačné služby na disponibilných príjmoch všetkých domácností v SR za rok 2021 bol 4,05 %.

Percentuálny podiel výdavkov domácností s nízkymi príjmami na služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách je obdobný podielu výdavkov súkromných domácností, ktorý tieto v skutočnosti vynakladajú na elektronické komunikačné služby. Z uvedeného dôvodu je možné považovať ceny služieb, ktoré pri najnižšej cene spĺňajú (alebo prekračujú) požiadavky na služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, pre domácnosti spotrebiteľov s nízkymi príjmami za cenovo dostupné.

Vzhľadom na vykonané zisťovanie a analýzu, úrad zistil, že ceny služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách nepredstavujú pre spotrebiteľov s nízkymi príjmami prekážku pre využívanie týchto služieb.

Zhrnutie výsledkov zisťovania cenovej dostupnosti služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre domácnosti spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami podľa bodov I až IV metodického postupu

Ako smerodajný ukazovateľ disponibilného príjmu spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami, t. j. v zmysle metodického postupu disponibilného príjmu

domácností spotrebiteľov so zdravotným postihnutím, úrad identifikoval údaje v publikácii ŠÚ SR *Vybrané indikátory sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím*, konkrétne jej posledného vydania z mesiaca marec 2023²¹. Uvedená publikácia uvádza, že:

- priemer ekvivalentného disponibilného príjmu všetkých domácností SR na osobu a mesiac dosiahol za rok 2021 podľa metodiky EU SILC výšku 794 EUR,
- priemer ekvivalentného disponibilného príjmu domácností SR s osobami so zdravotným postihnutím na osobu a mesiac dosiahol za rok 2021 podľa metodiky EU SILC výšku 834 EUR,
- priemer ekvivalentného disponibilného príjmu domácností SR bez osôb so zdravotným postihnutím na osobu a mesiac dosiahol za rok 2021 podľa metodiky EU SILC výšku 758 EUR.

Z uvedeného vyplýva, že disponibilný príjem domácností, na základe ktorého úrad v tomto oznámení v zmysle určeného metodického postupu hodnotí mieru cenovej primeranosti služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, je v domácnostiach bez osôb so zdravotným postihnutím nižší ako v domácnostiach s osobami so zdravotným postihnutím. Preto je možné použiť závery zo zisťovania všeobecnej dostupnosti služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, uvedené vyššie v čiastkovom závere zhrnutia výsledkov cenového prieskumu služieb a analýz podľa bodu 4 metodického postupu. Z uvedeného dôvodu je možné považovať ceny služieb, ktoré pri najnižšej cene spĺňajú (alebo prekračujú) požiadavky na univerzálnu službu podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, pre domácnosti spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami za cenovo dostupné.

Vzhľadom na vyššie vykonané zisťovanie a analýzu, úrad zistil, že ceny služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách nepredstavujú pre spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami prekážku pre využívanie týchto služieb.

Záver úradu k preskúmaniu potreby určiť podnik na poskytovanie cenovo prijateľnej univerzálnej služby podľa § 97 zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad zisťoval, či ceny služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách predstavujú pre spotrebiteľa s nízkymi príjmami alebo spotrebiteľa s osobitnými sociálnymi potrebami prekážku pre využívanie týchto služieb.

²¹ Zdroj:

https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/living/disabled/!ut/p/z0/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfIjo8ziw3wCLJycDB0NLDw8XA0cA0wDgky9Ao3cA030C7ldFQGjl-qd/

Úrad vykonal cenový prieskum služieb primeraného širokopásmového prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb poskytovaných prostredníctvom pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení a hlasových komunikačných služieb a služieb primeraného širokopásmového prístupu k internetu poskytovaných prostredníctvom mobilnej siete, pričom posúdil vplyv substitúcie komunikačných služieb poskytovaných v pevnom umiestnení komunikačnými službami poskytovanými prostredníctvom mobilných sietí.

Následne úrad pristúpil k zisteniu priemeru disponibilného príjmu domácností v SR za všetky domácnosti v SR a zisteniu priemernej výšky výdavkov všetkých domácností v SR na elektronické komunikačné služby. Po vypočítaní podielu vyššie uvedených výdavkov na elektronické komunikačné služby na ekvivalentnom disponibilnom príjme, porovnal úrad tento podiel s vypočítaným podielom súčtu cien v prieskume zistených služieb, ktoré pri najnižšej cene spĺňajú (alebo prevyšujú) požiadavky na služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách na disponibilnom príjme domácností v SR za všetky domácnosti v SR. Na základe vypočítaných hodnôt úrad už v oznámení o neurčení podniku na poskytovanie US dospel k záveru, že služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách sú v SR všeobecne dostupné.

Úrad aplikoval ekvivalentný postup aj pri zisťovaní cenovej dostupnosti služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách pre domácnosti s nízkymi príjmami, pričom namiesto disponibilného príjmu v zmysle zvolenej metodiky použil vypočítané ekvivalentné životné minimum na domácnosť. Na základe takto vykonaných výpočtov úrad zistil, že podiel cien v prieskume zistených služieb, ktoré pri najnižšej cene spĺňajú (alebo prevyšujú) požiadavky na univerzálnu službu podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách na ekvivalentnom životnom minime na domácnosť je porovnateľný s priemerným podielom výdavkov na elektronické komunikačné služby všetkých domácností v SR na ich disponibilnom príjme. Služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách sú teda cenovo dostupné aj pre spotrebiteľov s nízkymi príjmami.

Po zistení priemeru ekvivalentného disponibilného príjmu domácností v SR na osobu a mesiac za domácnosti spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami podľa metodiky EÚ SILC porovnal úrad tento údaj s metodicky rovnakým údajom za všetky domácnosti v SR, ako aj za domácnosti v SR bez osôb so zdravotným postihnutím. Úrad zistil, že ekvivalentný disponibilný príjem domácnosti s osobou so zdravotným postihnutím je vyšší, než je tento ukazovateľ pre všetky domácnosti v SR, t. j. ako aj pre domácnosti bez osoby so zdravotným postihnutím. Úrad preto rozšíril závery k všeobecnej dostupnosti univerzálnej služby podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách aj na domácnosti spotrebiteľov so zdravotným postihnutím.

Na základe všetkých vyššie uvedených zisťovaní a analýz úrad dospel k záveru, že cenová prijateľnosť univerzálnej služby pre spotrebiteľov s nízkymi príjmami a spotrebiteľov s osobitnými sociálnymi potrebami podľa § 97 zákona

o elektronických komunikáciách je zabezpečená aj bez uloženia povinnosti účtovania osobitných cien.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené zistenia úrad konštatuje, že ceny služieb podľa § 96 ods. 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách nepredstavujú pre spotrebiteľa s nízkymi príjmami alebo spotrebiteľa s osobitnými sociálnymi potrebami prekážku pre využívanie týchto služieb.

Úrad preto podľa § 97 zákona o elektronických komunikáciách neurčuje podnik na poskytovanie univerzálnej služby s povinnosťou účtovania osobitných cien.

Mgr. Ing. Ivan Martyák
riaditeľ odboru

Informatívna poznámka – tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 42 355 818